

УДК 378.22:80:378.4(4)

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАГІСТРІВ ФІЛОЛОГІЇ В УНІВЕРСИТЕТАХ ЄВРОПИ

Галина П'ятакова

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Туган-Барановського, 7, Львів, Україна 79005*

У статті зроблено спробу порівняти процеси підготовки філологів-магістрів, майбутніх викладачів та перекладачів зі слов'янських та європейських мов, які навчаються у класичних та профільних вищих навчальних закладах. Для дослідження було обрано провідні заклади України, Польщі, Чехії. З'ясовано, що у провідних університетах Чехії – Карловім університеті (КУ), Університеті Массарика (МУ), Університеті Яна Пуркіне – підготовку філолога-магістра сьогодні впроваджують на філософському факультеті, де розроблено магістерські програми підготовки у Мовних студіях як окремих підрозділах. Визначено, що в Західночеському університеті (ZČU) існує широкий вибір магістерських програм на педагогічному факультеті, де відбувається підготовка магістра-філолога як вчителя початкової та середньої школи, а також на гуманітарному факультеті. Виконано порівняльний аналіз особливостей навчального процесу підготовки магістрантів філології у Львівському, Вроцлавському та Ягеллонському університетах.

Ключові слова: магістр філології, зміст навчання, дидактична підготовка, фахівець, компетенція, компетентнісний підхід, інтерактивна технологія, педагогічна підготовка, інноваційні форми організації навчання.

Сучасний стан розвитку вищої освіти в Україні є відображенням загальних тенденцій соціально-економічного розвитку держави. Головним у цьому вимірі для суб'єктів навчання є збереження культурних цінностей, створення умов для активного включення у процеси глобалізації, інтеграції та досягнення успіху в обраній сфері діяльності. Дослідниця О. М. Семеног вважає, що глобалізаційні впливи позначаються на рівні філологічної освіти, зокрема, призводять до низького рівня мовної культури, грамотності, втрати духовних цінностей випускників шкіл, що спонукає до пошуку нових методик у підготовці педагогів-словесників у вищій школі. Підготовка філолога-україніста має відбуватися у процесі опанування змісту навчальних курсів з етнокультури, етнопедagogіки, етнопсихології, етнолінгвопедагогіки, етнолінгводидактики. За таких умов у нього формується усвідомлення картини світу українця у зіставленні з національно-мовною картиною світу інших народів [1, с. 4–5]. Зміни у мовній політиці Європи відбуваються через інтеграційні, соціополітичні та соціокультурні процеси. Провідними ідеями

мовної політики є “збереження мовного та культурного плюралізму, підтримка етнічних і національних мов як джерел збагачення й засобу інтеграції різних країн, націй, культур”. У ХХІ ст. “мова вже сприймається як необхідний фактор забезпечення соціальної стабільності в суспільстві, як результат розширення геокомунікативної й геополітичної сфери її функціонування” [2, с. 146].

Тому на сучасному етапі освітніх змін виникає потреба запровадження у навчально-виховний процес університетів досвіду європейської освіти, інноваційних підходів до підготовки викладача з філологічних дисциплін.

Аналіз наукових праць та публікацій з досліджуваної проблеми надає змогу виокремити головні напрями вивчення процесу підготовки філолога у вищих навчальних закладах. Науковці (В. Андрущенко, В. Бондар, А. Булда, О. Глузман, І. Зязюн, В. Кремень, В. Луговий, В. Майборода, С. Майборода, О. Мещанінов, С. Ніколаєнко) приділяють увагу методологічним основам сучасної філософії освіти та проблемам вищої педагогічної освіти; теоретичним та методичним засадам підготовки вчителів мови та літератури (Є. Барбіна, І. Зязюн, І. Соколова); технологічному підходу до професійної діяльності майбутніх вчителів (С. Сисоєва, І. Соколова); особливостям формування професійної та іншомовної комунікативної компетенції в майбутніх вчителів-мовників (І. Зимня, С. Сисоєва, В. Назарова, О. Семенов); підготовці вчителів у зарубіжних країнах (Н. Абашкіна, В. Базуріна, В. Жуковський, Ю. Кіщенко, І. Руснак, Л. Пуховська, А. Сбруєва, О. Соколова); теоретичним й методичним засадам навчання іноземної мови як основної або другої спеціальності (І. Алексащенко, В. Богородицька, В. Горіна, І. Кітроська, Б. Лapidус, Є. Пасов, Г. Рогова, М. Реутов) тощо.

Зазначені дослідження розкривають передусім процес підготовки філолога у вищих закладах України на бакалаврському рівні, за шостим кваліфікаційним рівнем Національної рамки кваліфікацій, що передбачає здобуття філологом теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків, тобто до діяльності вчителя мови та літератури. Підготовка магістра філології (сьомий кваліфікаційний рівень) передбачає здобуття особою поглиблених теоретичних, практичних, знань, умінь, навичок, загальних засад методології наукової та професійної діяльності, інших компетентностей, достатніх для ефективного виконання завдань інноваційного характеру відповідного рівня професійної діяльності [10].

Водночас, у теорії та практиці вищої школи донині залишаються недостатньо вивченими нові підходи до підготовки філолога-магістра за кількома спеціалізаціями, умови впровадження освітніх інновацій та їхній вплив на якість фахової підготовки та формування професійних компетентностей магістра філології.

Метою статті є порівняльний аналіз підготовки магістрів філології в університетах України, Польщі, Чехії для виокремлення головних особливостей дидактичної підготовки випускників за сучасних умов.

Створення єдиного виміру в освіті (European Dimensions in Education) передбачає зближення систем підготовки філологів у країнах європейської співдружності за умови збереження й розвитку їхньої національної ідентичності. Підготовка філологів-магістрів у Європі відбувається в умовах *унітарної* та *бінарної* систем. До унітарної системи вищої освіти належать університети – головний тип вищих навчальних закладів, програми яких надають змогу філологу здобути дипломи всіх рівнів. Бінарна або подвійна система вищої освіти розподіляється на загальну класичну університетську освіту з поєднанням вищої освіти й дослідницької діяльності (тип А) та професійно зорієнтовану вищу освіту з прикладними дослідженням або без них (тип В) [2, с. 142–143].

Порівнюємо процеси підготовки філологів-магістрів, майбутніх викладачів та перекладачів зі слов'янських та європейських мов, які навчаються у класичних та профільних вищих навчальних закладах Західної Європи. Для дослідження було обрано університети України, Польщі, Чехії, в яких здійснюється ступенева підготовка філологів, що відповідає освітньо-кваліфікаційним рівням бакалавра (ліценціата), спеціаліста та магістра.

Підготовка магістрів філології в Україні відбувається в умовах кредитно-модульного та компетентнісного підходів, удосконалення програм, підготовки базових курсів та спецкурсів, елективних курсів, які б відповідали рівню кваліфікації випускника, сприяли би формуванню головних професійних компетенцій. На сучасному етапі також виникає необхідність підготовки магістра конкретного напрямку за освітньо-кваліфікаційною характеристикою, враховуючи вимоги галузевого стандарту підготовки випускника та його місце у структурі галузей економіки [3; 4; 5].

Ступінь магістра філології в Україні можна здобути на філологічних, гуманітарних факультетах, факультетах іноземної мови, іноземної філології, післядипломної підготовки класичних університетів IV рівня акредитації; вищих навчальних закладах III рівня акредитації, які мають педагогічне спрямування, а також після закінчення Лінгвістичних інститутів за наявності диплома ступеня бакалавра або спеціаліста тощо.

Наприклад, у Київському університеті імені Т. Шевченка диплом магістра філології можна отримати, навчаючись два роки в Інституті філології на денній або заочній формі. Випускники мають змогу отримати освітньо-кваліфікаційний рівень магістр філології за такими напрямками українська мова та література; мова та література в т.ч. англійська, німецька, французька, іспанська, новогрецька (західноєвропейські мови); азербайджанська, арабська, гінді, китайська, корейська, перська, турецька,

японська (східні мови); польська, болгарська, сербська (слов'янські мови); латина, давньогрецька (класичні мови); фольклористика; літературна творчість; переклад.

У Львівському національному університеті імені Івана Франка диплом магістра філології мають змогу отримати випускники двох факультетів – філологічного та факультету іноземних мов. Є магістерські програми підготовки за спеціальностями: українська мова та література; мова та література російська; мова та література польська; слов'янська мова та література (болгарська, сербська, словацька, чеська, хорватська,); арабська мова та література; перська мова та література; японська мова та література; літературна творчість; прикладна лінгвістика – на філологічному факультеті. На факультеті іноземної мови готують фахівців за спеціальностями мова та література: англійська, латинська, старогрецька, грецька, іспанська, німецька, французька; переклад [6].

В університетах Чехії магістерські програми підготовки філолога розраховані на 2–5 років та діють з 2006/2007 н. р. за кредитною системою ECTS, яка виконує функції інструмента мобільності для студентів з навчальних закладів усієї території Євросоюзу. Магістерські програми передбачають дослідження з набуттям теоретичних знань у галузі філології, культурології, соціології, країнознавства, заснованих на сучасних наукових знаннях, наукових дослідженнях та розробках, а також засвоєння та їхнього подальшого впровадження на практиці за умови розвитку творчих здібностей дослідника. Традиційна підготовка магістра відбувається впродовж 2–3 років та передбачає опанування дисциплін у межах 120–180 кредитів. Є також програми підготовки магістрів упродовж 4–5 років, наприклад, педагога, лікаря тощо. Дослідження на рівні магістра завершується захистом дисертації з отриманням звання “Майстер” (Mgr) або “магістр мистецтв” (MgA.).

Закон № 111/1998 “Про університети” (§44, пункт 4), дозволив студентам у чеських університетах обрати очну, заочну або дистанційну форми навчання. Денне навчання передбачає регулярне відвідування лекцій, семінарів та ін. форм навчання, які зумовлюють безпосереднє керівництво професорско-викладацького складу. Навчання у межах дистанційної форми надає змогу студентам навчатися з відривом від закладу з використанням інформаційних ресурсів за опосередкованого керівництва викладачами. Таке навчання – комбіноване, поєднання очної та дистанційної форми, досить популярне у Чехії на сучасному етапі розвитку вищої школи. У магістерських програмах, які можуть обрати студенти, чітко прописано, за якою формою відбуваються студії, а також зазначено можливість або відсутність довибору додаткової спеціалізації [11; 12; 13].

У провідних університетах Чехії – Карловім університеті (KU), Університеті Массарика (MU), Університеті Яна Пуркіне – підготовка

філолога-магістра сьогодні відбувається на філософському факультеті, де розроблено різноманітні магістерські програми підготовки у Мовних студіях як окремих підрозділах.

Наприклад, на філософському факультеті у 2016/17 н. р. відбувається підготовка магістрів за програмами “Англїстика та Американїстика” та “Чеська мова у комунїкації глухих” (2 програми, 3 кредити). Більшїсть програм (32) розроблено на філологїчному вїддїлі, це Мовнї студїї за спеціалїзаціями: чеська мова як іноземна; чеська, голандська, нїмецька мова/лїтература; французька філологїя, латинські мови; порївняльне мовознавство. Окремо розроблено програми у культурологїчно-країнознавчому аспекті з Івриту, Іспанїїстики, Італїїстики, Португалїїстики, Монголоїстики, Корейїстики. Популярними серед студентів є і програми підготовки маїстрів у контексті країнознавства: спеціалїзоване “чеське дослідження” та дослідження з конкретної проблеми країни за вибором: “норвезьке”, ”шведське”, “японське”, “фїнське”, “східноєвропейське” [11].

В університеті Масарика (МУ), який у науковому, культурному та громадському житті держави посїдає друге місце за рївнем професорсько-викладацького складу, матерїальним забезпеченням, також розроблено маїстерські програми у мовно-культурологїчному контексті. Наголосимо, що, крім зазначених спеціальностей у КУ, нахил тут зроблено на вивчення схїднослов'янської філологїї. Маїстранти обирають македонську, українську, словацьку, польську, російську, сербську мову/лїтературу, а також Балканїстику й Балтїстику [12].

У Західночеському університеті (ZČU) існує широкий вибїр маїстерських програм на гуманїтарному факультеті. Західночеський Університет у Пльзні сьогодні на змогу отримати освіту з багатьох головних спеціальностей, оскїльки він утворився у 1991 р. вїд злиття Педагогїчного університету та Будївельно-електротехнїчного інституту. З часом вїд Центру Гуманїтарних наук, який існував десять рокїв на юридичному факультеті, утворився Гуманїтарний факультет. Сьогодні у ZČU працюють дев'ять факультетів та два інститути, серед яких філософський (FF) і педагогїчний (FPE) факультети та Інститут мовної підготовки(ÚJP).

У зазначених університетах Чехїї на педагогїчних факультетах вїдбувається підготовка маїстра-філолога як вчителя початкової та середньої школи. Для прикладу розглянемо спеціалїзації, за якими сьогодні можуть навчатися маїстри у ZČU. Маїстерські програми на філософському факультеті є продовженням на 2 роки бакалаврської програми “Іноземнї мови у комерції”. Натомїсть, на педагогїчному факультеті розроблено 17 програм з можливим викладанням випускника у початковій школі та 8 – з викладанням у середній школі. Програми розраховано на 4–5 рокїв навчання з можливими комбїнаціями навчальних предметів, які у подальшому мїг би викладати

вчитель у школі: чеська мова – німецька/ російська; німецька мова – російська; чеська мова – історія/ музика/ фізична культура/ художнє виховання; німецька/ російська – праця/ історія/ музика/ фізична культура/ художнє виховання. Для викладання у середній школі магістранти обирають такі програми: чеська мова – німецька мова; чеська/ німецька мова – психологія/ музика/ фізична культура/ художнє виховання; музика – чеська/ німецька мови [13].

У Польщі підготовка магістрів відбувається в межах триступеневої вищої освіти. Після закінчення рівня ліценціата можна отримати ступінь магістра філології, завершив курс дворічної освіти та захистив магістерську роботу. Ступінь магістра (MSc) можуть також отримати і випускники коледжу після 2–2,5 років додаткового навчання на магістра. Ступінь магістра філології можна отримати як в університетах, наприклад, Ягеллонському (Краків), Варшавському, Вроцлавському, і в Інститутах лінгвістичного напрямку, які працюють як окремі підрозділи та мають достатньо різноманітний спектр програм вивчення іноземних мов.

Випускники Вроцлавського та Ягеллонського університетів, наприклад, мають змогу навчатися два роки на магістерських програмах в окремих Інститутах філологічного факультету Вроцлавського університету. Інститут польської філології, Інститут англійської філології, Інститут романської філології, Інститут германської філології, Інститут класичних, середземноморських та орієнтальних студій, Інститут слов'янської філології (відділення україністики, русистики, македонської, сербської, хорватської та чеської мов) присвоюють ступінь магістра випускникам після захисту наукової роботи. У Ягеллонському університеті навчання магістрів за спеціалізацією слов'янська мова/ література відбувається у двох Інститутах – Слов'янської філології, де магістранти вивчають чеську, сербську, словацьку та хорватську мову/літературу, та Східнослов'янської філології з підготовкою філологів за фахом російська, українська мова/література [9].

Результати емпіричного експерименту, який було проведено у Львівському, Вроцлавському, Ягеллонському університетах на зазначених факультетах (інститутах) надають змогу стверджувати, що розроблено комплексний підхід до поглибленого формування дослідника-мовознавця/ літературознавця як два напрями підготовки філолога-науковця. На Магістерських студіях студенти поглиблюють свої знання про методи, поняття і терміни науки про мову/літературу, чинники, які визначають розвиток наук, а також знання про історію світових науковознавчих досліджень у компаративістському аспекті [3; 5].

Студенти Вроцлавського та Ягеллонського університетів у процесі дворічного навчання на Магістерських студіях отримують спеціальність за фахом та додаткову спеціалізацію, що дає змогу випускнику зорієнтуватися

на ринку праці в сучасних умовах кризи та конкуренції. Найчастіше магістранти отримують спеціалізацію перекладача [3].

Лише магістранти, які отримують спеціалізацію з польської, англійської, німецької, французької мови/літератури на денній та заочній формі навчання, за бажанням мають змогу добирати ще й педагогічні дисципліни, проходять педагогічну практику, що надає їм можливість в подальшому виконувати діяльність викладача [9].

Важливим напрямом підготовки магістрів у класичних університетах Польщі та України є компетентнісний підхід, оскільки головним завданням університетів сьогодні є не лише озброєння студентів сучасними знаннями, а й підняття рівня професійних компетентностей. Аналіз програм літературознавчого та мовознавчого циклів підготовки магістрантів у вказаних університетах дає підставу стверджувати, що в магістрів у процесі навчання можуть бути сформовані професійні компетентності: здатність використовувати знання теоретичної та прикладної лінгвістики та мови за фахом у дослідженні та навчанні; знання історичних та культурних передумов розвитку літератур, творчості відомих митців, літературних течій; ознайомлення з історією та теорією літератури; володіння навичками кваліфікованої інтерпретації різних типів текстів, у тім числі розкриття змісту і зв'язків з епохою, їхньої діяльності, аналіз мовного та літературного матеріалу для забезпечення викладання й популяризації філологічних знань та ін. [7; 8].

Для викладача важливим є створення умов для формування та визначення рівня сформованості зазначених компетенцій. Тому вважаємо, що реалізація компетентнісного підходу повинна передбачати широке використання у навчальному процесі активних та інтерактивних форм проведення занять: у діалоговому та дискусійному режимі лекцій і семінарів, інтерактивних лекцій, включення ділових та рольових ігор, групових дискусій, тренінгів тощо [3; 4; 5].

Отримані у процесі експерименту дані дають змогу простежити серйозне ставлення майбутніх фахівців-філологів до тих інновацій, які потрібно зробити у вищій школі. Магістранти активно сприймають нові методики викладання фахових дисциплін, мотивовані до вивчення інтерактивних методик, дистанційного навчання, комп'ютерних технологій. Відповідно, опитування респондентів в Україні і Польщі допомогло побачити, що магістранти непевні щодо зміни освітніх стратегій у вищій школі. Вважаємо, що побоювання майбутніх магістрів-філологів виправдані через відсутність:

- повної інформації про якісні зміни рівня підготовки фахівця за допомогою нових технологій;

- теоретичних знань про дидактичні особливості інновацій та механізми впровадження у навчальний процес;
- даних щодо зміни змісту підготовки філологів;
- практичних вмінь та навичок до впровадження інновацій;
- особистісного мотиву щодо підвищення власної майстерності, розвитку креативності тощо [5].

Отже, порівняльний аналіз підготовки магістрів-філології у європейських університетах свідчить про важливі зміни, які відбуваються у вищій освіті. Сучасний розвиток суспільства поставив перед випускником-філологом завдання знайти своє місце в умовах глобалізації, інтеграції, мобілізації. В умовах ринкової економіки змінюється зміст підготовки та характер і зміст діяльності головних діючих осіб навчального процесу – викладача і студента. Головним у магістерській підготовці є розробка та запровадження базових та елективних курсів, магістерських програм з вектором на культурологічний-країнознавчий-соціологічний аспект, що значно розширює компетентності сучасного філолога. У сучасного магістранта-філолога у процесі підготовки має бути можливість вибору форми, методів і технологій навчання. Тому пріоритетним завданням вищої школи в Україні є впровадження освітніх інновацій, зокрема, дистанційної форми у поєднанні з очною та заочною.

1. Семенов О. М. Система професійної підготовки майбутніх учителів української мови і літератури (в умовах педагогічного університету) : автореф. дис ... д-ра пед.наук: 13.00.04 / Олена Миколаївна Семенов. – Київ : Б.в., 2006 . – 41 с.
2. Соколова І. В. Професійна підготовка майбутнього вчителя-філолога за двома спеціальностями [Текст] : монографія / І. В. Соколова; ред. С. О. Сисоєва ; АПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – Маріуполь – Д. : АРТ-ПРЕС, 2008. – 400 с. – Бібліогр. – С. 362–397.
3. П'ятакова Г. Інноваційні технології та їхнє значення для підготовки магістрів філології в університетах України і Польщі / Галина П'ятакова // PEDAGOGIKA tom XXIV pod redakcją Kazimierza Rędzińskiego Mirosława Łapota Czestochowa. – 2015. – S.185–194.
4. П'ятакова Г. П. Основні проблеми дидактичної підготовки магістрів-філологів у класичних університетах / Г. П. П'ятакова // Вища освіта України – Додаток 4, том IV(22). Тематичний випуск “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – 2010. – С. 314–321.

5. П'ятакова Г. Проблема дидактичної підготовки магістрів філології в університетах України та Польщі (за результатами педагогічного експерименту) // Гуманітарний вісник ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди” – Додаток 1 до Вип. 36, Том І(61) : Тематичний випуск “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – Київ: Гнозис, 2015. – С. 270–280.
6. П'ятакова Г. Особливості підготовки магістрів за спеціальністю “українська філологія” у Львівському та Вроцлавському університетах / Галина П'ятакова // Вісник Львівського національного університету. Серія педагогічна. – Вип. 27. – Львів, 2011. – С. 155–162.
7. П'ятакова Г. Формування компетенцій у магістрів філології у процесі вивчення дисциплін мовознавчого циклу: порівняльний аспект/ Галина П'ятакова // “Педагогічна освіта і наука в умовах класичного університету: традиції, проблеми, перспективи”. У 3-х т. : Зб. наук. пр. Т. 2. Львів, 2013. – С. 415–425.
8. П'ятакова Г. Формування компетенцій у магістрів філології в процесі вивчення літературознавчих дисциплін: порівняльний аспект/ Галина П'ятакова // Гуманітарний вісник . – Додаток 1 до Вип. 2, том ІІ (35). – 2012. – Тематичний випуск “Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору”. – С. 244–255.
9. П'ятакова Г. Особливості дидактичної підготовки магістрів філології у Львівському та Вроцлавському Університетах (за результатами педагогічного експерименту) / Галина П'ятакова, Наталія П'ятакова // ROCZNIK POLSKO-UKRAIŃSKI tom XVII pod redakcją Kazimierza Rędzińskiego Дмитра Нерциука, Częstochowa – Lwów. – 2015, s. 263–278.
10. Закон України “Про вищу освіту” [Електронний ресурс]: Розділ ІІ. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Стаття 5. Рівні та ступені вищої освіти. – Режим доступу : <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/111-zakon-ukrayiny-pro-vyschu-osvitu>.
11. Univerzita Karlova CZ [Електронний ресурс] <https://is.cuni.cz/studium/predmety/index.php?>
12. MASARUKOVA UNIVERSITA [Електронний ресурс] <http://www.phil.muni.cz/wff/home/studium/bakalarske-a-magisterske/kombinovane-studium>
13. Portal.ZCU [Електронний ресурс] https://portal.zcu.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_pagenavigationalstate.

Стаття: надійшла до редколегії 25.11.2016

доопрацьована 15.03.2017

прийнята до друку 26.04.2017

**THE PECULIARITIES OF PREPARING MASTERS OF PHILOLOGY
IN THE UNIVERSITIES OF EUROPE****Halyna Pyatakova***Ivan Franko National University of Lviv,
Tuhan-Baranovskoho Str., 7, Lviv, Ukraine, UA – 79005*

To create one area in education it is supposed to compound the systems of philologist's preparation in the countries of European Union that save the system and development of the national identity. While exploring, main universities of Ukraine, Poland and Czech Republic are taken into consideration. The article compares the preparation processes of Masters of Philology, future Translation Studies teachers of Slavonic and European languages, who study in classical and high level institutions. The Philology degree can be taken either in the Philology Department or in the Department of Foreign Languages in the Lviv National University of I. Franko, the University of T. Shevchenko and the Mykolaiv Pedagogical University of V. Sukhomlynsky. In the universities of Poland philological education is obtained in the institutes of Polish, English, Romanian, German, classical, Mediterranean and Oriental studies of Slavonic Philology, which exist as subdivisions of the Philology Department. In the main universities of Czech Republic – Charles University in Prague (KU), Masaryk University, the University of Jan Purkyně – the preparation of Master of Philology is conducted in the Philosophy Faculty, where the programs of preparation the Masters of Philology are made in Language studios according to their subdivisions. There are vast varieties of the Masters programs in the Humanitarian Faculty in the West-Czech University (ZČU). In the universities there are as well pedagogical faculties, where the preparation of Masters of Philology is conducted as a primary and secondary school teacher.

The comparative analysis is made according to peculiarities of the Masters of Philology preparation in the educational process in Lviv, Wrocław, Jagellonian universities in the context of involving innovational technologies, the competence approach, subject-subject relations in communication as the main demands towards modern university teacher. The conclusions are made in the result of empiric experiment, which was conducted in 2014-2015.

Key words: Master of Philology, content of education, didactical preparation, professional, competence, competence approach, interactive technology, the pedagogical preparation, innovative techniques of the education organizing.